

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

M 2 5 2 5 6 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 1**Četrtek, 28. avgust 2025 / 90 minut (60 + 30)**

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA**NAVODILA KANDIDATU**

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

DEL A**1. naloga: Prazgodovinska umetnost**

1.1. Ob slikah od 1.1 do 1.5 prepoznajte in imenujte tri nahajališča prazgodovinskih umetnin in poimenujte države, v katerih so ta nahajališča.

(3 točke)

1.2. Na prazgodovinskih slikah so upodobljene živali. Katere? Naštejte tri živali.

(1)

Kako so upodobljene te živali? Navedite, kakšna sta prostor in kompozicija, ter opišite slikarsko tehniko.

kompozicija: _____

prostor: _____

slikarska tehnika: _____

(3)
(4 točke)

1.3. Kipca na slikah 1.2 in 1.3 sta idola. Razložite ta pojem.

(1)

Kakšen je simbolni pomen kipa na sliki 1.2?

(1)

Predstavite dve oblikovni značilnosti kipa na sliki 1.2.

(2)
(4 točke)

1.4. Na sliki 1.4 je situla. Razložite ta pojem.

(1)

V katero obdobje prazgodovine sodi?

(1)
(2 točki)

1.5. Na sliki 1.5 je megalitsko svetišče. Pojasnite termin megalit. Napišite dve konstrukcijski obliki, značilni za to obdobje.

megalit: _____

(1)

konstrukcijski obliki: _____

(1)
(2 točki)

2. naloga: Antična rimska umetnost

2.1. Poimenujte tip umetnin na slikah 2.2 in 2.3.

(2)

Kaj je bil namen spomenikov te vrste?

(1)
(3 točke)

2.2. Katero kiparsko zvrst prepoznate na umetniških delih na slikah 2.2, 2.3 in 2.3a?

(1)

O katerih motivih govorijo prizori na spomenikih na slikah 2.2, 2.3 in 2.3a?

(1)
(2 točki)

2.3. Katerega cesarja prikazuje slika 2.1?

(1)

Z dvema navedbama predstavite, kako je upodobljen vladar na sliki 2.1.

(2)
(3 točke)

2.4. Kaj so nekropole?

_____ (1)

Kateri umetniški deli iz te naloge sta krasili rimski nekropoli na Slovenskem? Zapišite ustrezni številki slik.

_____ (1)

Poimenujte kraja, kjer so ju odkrili.

_____ (1)
(3 točke)

2.5. Koga predstavlja figura na sliki 2.5?

_____ (1)

Predstavite kip z dvema navedbama.

_____ (2)
(3 točke)

2.6. Deček na sliki 2.6 spada med fajumske portrete. Kaj je značilno za te umetnine?

_____ (1 točka)

3. naloga: Umetnost zgodnjega srednjega veka

3.1. V katero zvrst slikarstva spadata podobi na slikah 3.1 in 3.2?

_____ (1)

Kaj je evangeliar?

_____ (1)

Kdo sta upodobljeni osebi na slikah 3.1 in 3.2? Po čem ju prepoznamo?

slika 3.1: _____

slika 3.2: _____

(4)
(6 točk)

3.2. Primerjajte upodobitvi na slikah 3.2 in 3.3. Navedite tri sorodnosti oziroma podobnosti.

_____ (3)

Kako pa se sliki razlikujeta v upodobitvi prostora?

_____ (1)
(4 točke)

4. naloga: Italijanska renesansa

- 4.1. Italijansko renesanso delimo na tri obdobja. Imenujte jih in poleg dopišite ustrezno številko kiparske umetnine.

(3 točke)

- 4.2. Zapišite in razložite tri oblikovne novosti/značilnosti pri oblikovanju človeške figure, značilne za italijansko renesanso.

(3 točke)

- 4.3. Pri umetnini na sliki 4.1 določite neposredno spoznavni motiv, imenujte upodobljenega in napišite, od kod je kipar črpal snov za to delo.

neposredno spoznavni motiv: _____ (1)

upodobljen je: _____ (1)

snov: _____ (1)
(3 točke)

- 4.4. Katero antično kiparsko delo je bilo vzor za kip na sliki 4.2?

(1 točka)

5. naloga: Staronizozemsko slikarstvo

5.1. Nizozemski slikarji so bili inovatorji oljne tehnike. Razložite to tehniko in pojasnite, kakšne učinke so lahko dosegali z njo.

tehnika: _____

(1)

učinek: _____

(1)

(2 točki)

5.2. Za nizozemsko slikarstvo je značilen tudi prikriti simbolizem. Na primeru slike 5.1 prepoznajte in predstavite tri primere takšnih simbolov.

(3 točke)

5.3. Primerjajte deli na slikah 5.1 in 5.3. Zapišite tri oblikovne razlike med njima.

slika 5.1:	slika 5.3:

(3 točke)

5.4. Deli na slikah 5.1 in 5.3 sta reprezentativna portreta. Kako se ta značilnost kaže v obeh delih?

(1)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na slikah 6.1, 6.1a in 6.1b ter ga predstavite.

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na slikah 6.1, 6.1a in 6.1b s tistim na slikah 6.2, 6.2a in 6.2b glede na vsebino, obliko in vplive na njegov nastanek. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
 7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno 1–3 strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite.

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na vsebino in obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
 7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno 1–3 strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite.

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na vsebino, obliko in vplive na njegov nastanek. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
 7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno 1–3 strani).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 5 2 5 6 1 1 1 2 3

Prazna stran

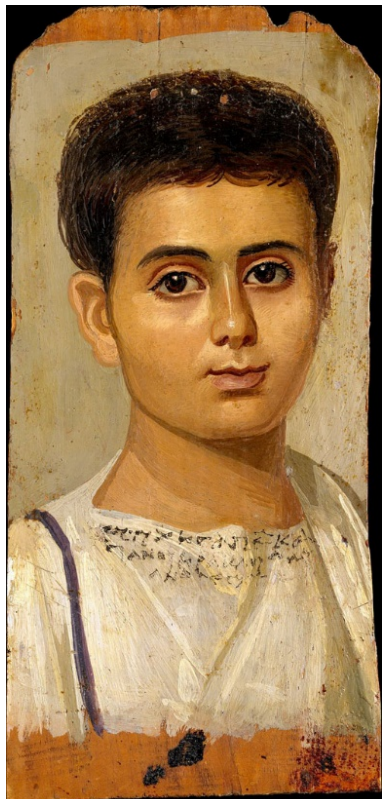
M 2 5 2 5 6 1 1 1 2 7

Slika 2.4

Slika 2.5

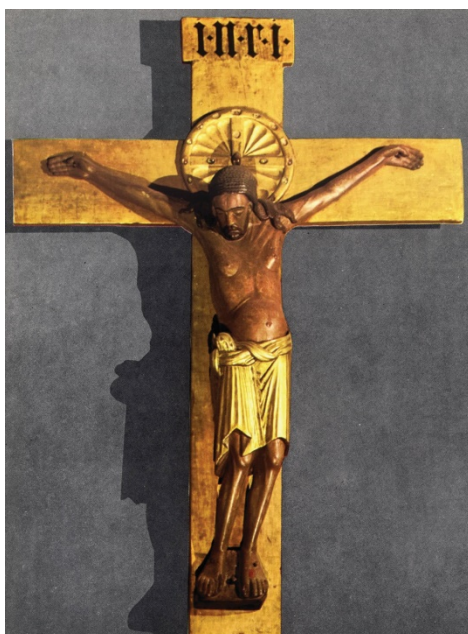
Slika 2.6

Slika 3.4

Slika 3.5

Slika 3.6

